

Інформаційний лист кабінету “Клініка дружня до молоді ”консультативно - діагностичної поліклініки (для дорослих та дітей) КНП ОМР “Охтирська ЦРЛ”

Невипадкове сусідство двох свят...

14 лютого багато людей по всьому світу відмічають День Святого Валентина або День всіх закоханих. 13 лютого — Міжнародний День презерватива.

Історія Дня закоханих має шістнадцятисторічну історію. У третьому столітті у Римській імперії правитель забороняв мати сім'ю своїм воїнам. Священник Валентин таємно вінчав закоханих легіонерів, за що і поплатився життям. Поступово день в пам'ять про ті події став світським святом.

Міжнародний день презерватива відмічають лише з 2007 року. Мета цієї дати — нагадати, що презерватив є надійним атрибутом, котрий захищає від ВІЛ та цілої низки інших хвороб, що передаються статевим шляхом, а також захищає од небажаних вагітностей. Історія презервативів ще довша, ніж історія дня Святого Валентина.

...Найстародавніші згадки про презервативи з'явилися приблизно 3 тисячі років до нашої ери, коли критський цар Мінос вводив перед сексом в піхву обраниці сечовий міхур козла. Стародавні римляни використовували як презерватив висушені овечі кишки.

У середні віки матроси Колумба привезли з Америки і “подарували” європейцям венеричну хворобу **сифіліс**. Лікарі тоді рекомендували використовувати мішечки льону, вимочені в солі та травах для попередження небезпечної хвороби. Вони кріпилися на статевий орган зав'язками. В 1855 році виготовлено перший гумовий презерватив.

За легендою, коли Бог створив чоловіка та жінку, він сказав їм: ”Плодитесь !”Процес зачаття не приносив нікому задоволення і задумка Бога заселити Землю людьми могла потерпіти крах. Тоді Бог вигадав оргазм. Люди плодилися, але розплатою за задоволення стали небажані вагітності та низка хвороб, що передаються статевим шляхом.

Сексуальні відносини, як і всяка медаль, мають дві сторони: задоволення, щастя, обожнювання, народження бажаних дітей і розчарування, депресії, небажані вагітності, підступні хвороби, сексуальне насилля.

Хочу нагадати в ці дні про деякі негативні медичні наслідки сексуальних відносин, які так поширені в Україні. Одна з найбільших в Європейському регіоні захворюваностей — це на ВІЛ та інші хвороби, що поширюються статевим шляхом. Реальна статистика їх нікому невідома. З цими хворобами часто звертаються до приватних клінік, вони ж не ведуть статистичний облік

таких випадків. А наслідки хвороб, що передаються статевим шляхом відомі всім: безпліддя, хронічні запалення сечостатевих органів як у чоловіків, так і в жінок, рак шийки матки тощо.

Кожного року в Україні жінкам роблять більше 70 000 операцій штучного переривання вагітностей, з них до тисячі — неповнолітнім. В Охтирці і Охтирському районі за 2021 рік було 7 вагітностей у неповнолітніх. Три з них закінчились абортами, чотири дівчини стали мамами.

Фізична зрілість настає з появою місячних у дівчат та полюцій у хлопців, а соціальна — лише після 20 років, коли молодь усвідомлює наслідки статевих стосунків і в більшості своїй може взяти відповідальність за народжену дитину. Підлітків спонукають до статевих відносин тиск оточуючих, страх, що він/вона можуть тебе покинути, цікавість, нудьга, бажання накопичити певний досвід, закоханість, коли на об'єкт обожнювання дивляться через “рожеві окуляри”. Перші статеві стосунки у неповнолітніх, зазвичай, відбуваються після чарки алкоголю. Як наслідок такої безвідповідальної поведінки — кожна третя сімнадцятирічна дівчина має хронічні захворювання сечостатевої сфери. Сьогодні рак шийки матки діагностують у зовсім юних, і це результати раннього дебюту статевих відносин. Дані статистичного опитування, котрі в 2020 році ЮНІСЕФ проводило в різних регіонах України, шокують. Кожен четвертий юнак у віці 13-17 років і кожна восьма дівчина мали досвід статевих відносин, кожен десятий з них почав статеве життя в 12 років і раніше.

Низький рівень абортів, підліткових вагітностей, захворюваності на хвороби, що передаються статевим шляхом, у Швейцарії, Нідерландах пояснюється ефективно налагодженим статевим вихованням.

В Україні 60% дівчат і 74% хлопців висловлюють позитивне ставлення до “вільного” кохання та лише 20% студентів 17-18 років засудили його.

У високорозвинутих Європейських країнах є уроки статевого виховання. І це — не тільки про статеві стосунки, а й про відповідну вікові та культурним рамкам процесу надання знань, формування системи норм і цінностей, розвиток навичок, пов'язаних зі статевим розвитком, побудовою взаємин, збереження репродуктивного та сексуального здоров'я, попередження ризиків, пов'язаних із різними аспектами сексуальності. Статеве виховання сприяє відповідальній та безпечній поведінці, допомагає утримуватися від ранніх статевих стосунків. І воно має починатися із сім'ї, і це — не одна розмова батька з хлопчиком і мами з дівчинкою, не один урок в школі, а довготривалий процес, його треба починати з 3 років, коли дитина себе усвідомлює, як хлопчика чи дівчинку.

Як фахівець КДМ, зі школярами та студентами проводжу тренінги, бесіди про відповідальну сексуальну поведінку, контрацептиви, ризики, пов'язані з раннім дебютом та невідповідальним ставленням до статевих стосунків. На жаль, за даними мого опитування, з 30% старшокласників на такі теми батьки не говорили. За даними опитування ЮНІСЕФ 13% батьків вважають, що на делікатні теми з дітьми взагалі не треба говорити - “самі дізнаються”. Так, самі можуть дізнатися, але ціною здоров'я і навіть іноді — життя.

Тож нехай дві дати, яким я присвятила цю свою статтю, змусять замислитися підлітків і їх батьків про відповідальне ставлення до міжстатевих стосунків, про те, що на інтимні теми треба говорити з дітьми, доки не запізно. Нагадаю висловлювання стародавнього філософа: “Тяжіння душ — це дружба, тяжіння розуму — це повага, тяжіння тіл — це жага. І тільки все разом — кохання”.

Ганна Мучник,
зав кабінетом “Клініка дружня до молоді”
КНП ОМР “Охтирська ЦРЛ”